

ALBERTO
VÁZQUEZ-FIGUEROA

Ochii tuaregului

Traducere din limba spaniolă
și note de Eugenia Alexe Munteanu

POLIROM
2022

Yves Clos rezolvase cât ai clipi o problemă care, în alte împrejurări, dusesese la moartea a mii de oameni, fiindcă atunci nimeni nu pusese atâta zel ca francezul ce încerca să salveze prestigiul unei simple competiții sportive.

Nené Dupré înțelegea că, pentru prietenul său, succesul înregistrat nu era nicidecum un motiv de mândrie, ci un prilej de reflecție și chiar de amărăciune.

Yves Clos păru să-și dea seama deodată că își irosise cei mai frumoși ani făcând o muncă fără sens, într-o lume care inversa toate valorile și unde ceea ce era superfluu devenea esențial, în timp ce esențialul rămânea întotdeauna în plan secundar.

Așa era viața, și majoritatea oamenilor o acceptau, de aceea nu era nimic ciudat când cineva sensibil ca francezul cădea într-o profundă depresie, descoperind că devenise promotorul unui fel atât de josnic de a o înțelege.

Yves Clos privise la televizor aceleași imagini pe care le văzuse Nené Dupré și nu făcuse nimic. Nu simțise nevoia să salveze viețile acelor oameni sau să se folosească de nenumăratele sale relații pentru a organiza un „pod aerian“ asemănător cu cel pe care îl organiza acum; iar când, singur, avea să se gândească la cât de delăsător fusese, fantomele acelor nefericiți aveau să vină să-l întrebe de ce nu se agitase pentru ei așa cum făcuse pentru o mână de motocicliști idiști.

— Nu mi-ar plăcea să fiu în pielea lui, murmură, apoi își sprijini capul de spătarul scaunului și ațipi... Dar nici într-a mea nu-mi place să fiu...

Când soarele se înalță pe cer, bătându-i drept în față și făcându-l să transpire, deschise ochii, mormăi nemulțumit, întinse mâna spre micul frigider și scoase o bere.

— Îmi faci cinste?

Deschise ochii, clipind des din cauza luminii, și privi la necunoscutul ce stătea pe un scaun pliant caraghios, apărându-se de soare cu o umbrelă colorată, la fel de caraghioasă.

Îi întinse cutia cu bere, căută alta și, după o sorbitură lungă, întrebă:

— Cine ești și ce faci aici? Semeni cu unul din personajele absurde ale lui Fellini.

— Mă numesc Hans Scholt, lucrez pentru o agenție de știri germană și aș vrea să-ți pun câteva întrebări.

Pilotul se ridică, se trase îndărăt la umbră și întrebă neliniștit:

— Ce fel de întrebări?

Celălalt îi arată niște foi pe care le ținea în mână:

— În primul rând, de ce elicopterul și camionul tău sunt singurele care nu figurează pe lista de îmbarcare?

— Sigur nu figurează?

— Sigur. Am întrebat și mi s-a confirmat că nu zbori în Libia deoarece rămâi aici într-o „misiune de recuperare“. Ce recuperezi?

— Bănuiesc că lucrurile pe care le vor uita, spuse Nené Dupré, încercând să nu se angajeze prea mult.

— Și vrei să le duci cu elicopterul până în Libia? întrebă celălalt, vădit ironic. E un zbor destul de lung pentru un asemenea aparat, nu crezi?

— Da, un pic cam lung, sigur, dar eu fac ce mi se cere.

Ziaristul zâmbi ușor, aprobă de câteva ori din cap și apoi spuse:

— Și ieri ți-au cerut să încarci în rabla asta apă, alimente, îmbrăcăminte și medicamente și să decolezi în zori.

— Așa e.

— Și unde le-ai dus? Știu că te-ai întors cu elicopterul gol.

— Le-am dus la cei rămași pe-aici.

— La cei rămași în mijlocul deșertului? se prefăcu mirat celălalt, care părea că se joacă cu interlocutorul său de-a șoarecele și pisica. Și nu era mai normal și mai practic să-i aduci pe nefericiții ăia în tabără, în loc să-i lași să se deshidrateze pe căldura asta?

— Așa e, doar că nu voiau să-și abandoneze mașinile.

— În ciuda amenințărilor teroriste din cauza cărora s-au suspendat câteva etape ale raliului? – austriacul clătină din cap, păstrându-și zâmbetul ironic. Sper că nu mă consideri atât de tâmpit încât să cred că organizația pune în pericol viețile a șase oameni și nu le trimite un camion-atelier

din acelea care rezolvă toate problemele mecanice cât ai clipi.

— Și ce-ai vrea să-ți spun?

— Adevărul.

— Nu știu despre ce adevăr îmi vorbești.

— Despre adevărul gol-goluț, răspunse celălalt, arătându-l aproape acuzator cu degetul. Un adevăr care mă face să cred că mașinile sunt în perfectă stare de funcționare, dar că ocupanții lor au probleme.

Nené Dupré făcu o pauză înainte de a răspunde. Își termină berea, aruncă ambalajul în vechea cutie de carton care ținea loc de coș de gunoi și apoi spuse printre dinți, fără chef, făcând un efort să-și păstreze calmul:

— Cum ți-am mai spus, eu fac doar ce mi se comandă. Întrebările astea ar trebui să i le pui lui Yves Clos sau, mai bine, șefului securității, Alex Fawcett.

— N-au vrut să mă primească, motivând că sunt foarte prinși cu treaba asta cu podul aerian.

— Îmi pare rău pentru tine, pentru că, oficial, ei sunt singurii autorizați să răspundă la astfel de întrebări.

— Dar, vezi, eu nu caut răspunsuri autorizate, ci adevărate, răspunse Hans Scholt cu un calm desăvârșit. Am constatat că lipsesc trei mașini, și asupra acestui fapt s-ar părea că s-a așternut tăcerea, deoarece nici mecanicii, nici prietenii, nici familiile n-au nici cea mai vagă idee unde se află — arată din nou cu degetul spre Néné Dupré.

S-ar părea că tu ești singurul care le-a dus apă și mâncare, dar nu te-ai întors cu vreunul dintre ei ca să luați piese de schimb...

— Ți-am mai spus că n-au vrut să vină.

— Iartă-mă că îndrăznesc să-ți spun, dar am impresia că-mi ascunzi ceva – austriacul plescăi din limbă și clătină din cap, ca și cum toată povestea i s-ar fi părut foarte complicată. Și, pe deasupra, acum te lasă în „ariergardă“... De ce? Ce mister se ascunde în spatele acestei afaceri?

Nené Dupré, care înțelesese de la început jocul interlocutorului său, obosit să se tot învârtească în jurul cozii, hotărî să treacă direct la subiect.

— Hai să lăsăm prostiile! zise morocănos. Dacă-mi spui tot ce știi, îți spun tot ce știu...

— De acord, se învoi celălalt. Se zvonește că pe cei șase piloți i-au răpit tuaregii... Adevărat?

— Adevărat.

— Și se pare că cer o recompensă foarte specială... Adevărat?

— Adevărat.

— Ce anume cer?

— O mână.

— Bine! Începem să ne înțelegem. Și ce rol ai tu în toată povestea asta?

— Trebuie să încerc să-i eliberez cu orice preț. Bineînțeles, fără să le dau tuaregilor mâna aia.

Austriacului părea că nu-i vine a crede. Cu un gest larg, arată tabăra cu sute de

mașini și peste o mie de oameni aflați într-o continuă mișcare și întrebă indignat:

- Tu singur?
- Singur-singurel.
- Și toți oamenii ăștia?
- Au altceva de făcut.
- Înțeleg...

Ziaristul rămase un timp pe gânduri, se uită cu atenție la bărbatul din elicopter, încercând parcă să-i ghicească gândurile, iar în cele din urmă întrebă:

- Crezi că vei mai veni și la anul?

— Cred că nu, răspunse celălalt sincer. Cred că, orice s-ar întâmpla, eu am terminat cu raliurile africane. Am văzut destule lucruri care nu-mi plac.

- Am să-ți mai arăt câteva.

Hans Scholt căută într-o servietă de piele pe care-o avea la picioare, scoase un plic gros și i-l întinse.

— Uită-te la fotografiile astea, spuse. Le-am făcut într-o tabără la vreo treizeci de kilometri de aici. După cum vezi, sunt zeci de copii fără picioare, fără brațe... Unii nu au nici mâini, nici picioare. Crede-mă, când i-am văzut mi s-a rupt sufletul.

Nené Dupré privi fotografiile șocante și-și încreți fruntea, îngrozit.

- Nu mă miră! recunosc. Sunt teribile.

— Însământătoare, așa spune, zise austriacul. Dar și mai însământător mi se pare să mergi acolo și să vezi nu numai că sunt mutilați, ci că sunt și flămânzi și abandonati. Dacă n-ar exista o mână de misionari

Top 10+

POLIROM

Ochii tuaregului continuă, după aproape două decenii, povestea lui Gacel Sayah și a familiei sale, personajele centrale ale romanului *Tuareg* (unul dintre marile succese ale lui Vázquez-Figueroa, cu vânzări de peste cinci milioane de exemplare în toată lumea, adaptat pentru marele ecran). Ca în majoritatea cărților anterioare ale autorului hispanic, tema centrală este impactul nociv pe care civilizația îl are asupra modului de viață tradițional al unor comunități ce au știut să păstreze o legătură strânsă cu natura. Pentru milioane de telespectatori din lumea întreagă, raliul Paris-Dakar este unul dintre principalele evenimente sportive ale anului, iar pentru concurenți, o ocazie de a-și demonstra calitățile și a-și testa limitele. Dar pentru tuaregi, acesta nu reprezintă decât o competiție absurdă, ce devastează teritoriul pe care îl stăpânesc de veacuri și amenință să distrugă una dintre cele mai vechi populații ale lumii orientale. Există oare vreo cale de-a se apăra?

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-9032-9

9 789734 690329

www.polirom.ro

Carte publicată și în ediție digitală

Pe copertă: John Singer Sargent (1856-1925), *Beduini* (1905-1906), detaliu